

Dosarul nr. 3ra-601/23
2-22066228-01-3ra-07062023

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (I. Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

Î N C H E I E R E

20 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Aliona Donos
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Grecu Iurie,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Grecu Iurie împotriva Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, consilierului în Consiliul satului Ciuciulea, Grecu Valeriu privind constatarea faptului limitării dreptului de acces la informație, obligarea prezentării informației și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 11 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de Grecu Iurie împotriva hotărârii din 10 octombrie 2022 a Judecătoria Drochia, sediul Central și încheierii din 10 octombrie 2022 a Judecătoria Drochia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 12 mai 2022, Grecu Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, consilierului în Consiliul satului Ciuciulea, Grecu Valeriu privind constatarea faptului limitării dreptului de acces la informație, obligarea prezentării informației și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a relatat că la 04 aprilie 2022 a depus cererea cu nr.79 către pârâți, prin care a solicitat accesul la informație. La 15 aprilie 2022 a primit răspunsul înregistrat cu nr.172, cu care nu este de acord, deoarece în răspuns nu se regăsește informația solicitată și anume familiile candidaților care au participat la concursul funcției publice, cât și copiile diplomelor de studii superioare ale acestora.

Reclamantul a menționat că răspunsul este eronat, pur formal, declarativ, care după formă și conținut contravine legislației, îngrădindu-i-se reclamantului dreptul garantat prevăzut de art.34 alin. (1) al Constituției, fiindu-i cauzat un prejudiciu moral ce constă în suferințele morale aduse onoarei și demnității reclamantului ca cetățean al Republicii Moldova.

Reclamantul Grecu Iurie a insistat asupra faptului că pârâții potrivit competențelor, obligațiilor ce le revin sunt obligați să publice informația solicitată pe pagina web a Primăriei, fapt ce nu a fost îndeplinit.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art.21 alin. (1)-(3) lit. d), art.23 alin. (1)-(2) al Legii privind accesul la informație, art.5, 17, 189 alin. (1)-(2), 211 alin. (1) lit. a)-d), alin. (2), 212 al. (1) din Codul administrativ și art.1998 alin. (1) din Codul civil.

Prin încheierea din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ a lui Grecu Iurie către consilierul în Consiliul satului Ciuciulea, Grecu Valeriu privind constatarea faptului limitării dreptului la accesul la informație, obligarea prezentării informației solicitate și repararea prejudiciului moral cauzat (f.d. 30-34).

Prin hotărârea din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ a lui Grecu Iurie către Consiliul local satului Ciuciulea, r-nul Glodeni și Primăria satului Ciuciulea, r-nul Glodeni privind constatarea faptului limitării dreptului la accesul la informație, obligarea prezentării informației solicitate și repararea prejudiciului moral cauzat (f.d. 35, 40-48).

La 02 noiembrie 2022, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 din Codul administrativ, Grecu Iurie a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, și încheierii din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, iar la 02 noiembrie 2022, a depus motivarea apelului (f.d. 50, 53-54).

Prin decizia din 11 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Grecu Iurie împotriva hotărârii din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, și încheierii din 10 octombrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Central (f.d. 70-76).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relevat că o acțiune în contencios administrativ poate fi îndreptată doar împotriva unei autorități publice, fiind contestată activitatea administrativă a acestei autorități, iar funcționarii care au realizat careva operațiuni administrative în cadrul unor proceduri administrative, pot participa în cadrul proceselor judiciare în calitate de persoane terțe. Prin urmare, într-o acțiune în contencios administrativ, calitatea de pârât o poate deține doar autoritatea publică, sau o autoritate asimilată acesteia. În speță însă, Grecu Iurie a înaintat acțiunea împotriva consilierului din Consiliul local Ciuciulea - Grecu Valeriu, astfel urmărind inițierea unei acțiuni în contencios administrativ împotriva unui subiect care nu întrunește calitatea de autoritatea publică.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că consilierul Grecu Valeriu nu este autoritate publică, respectiv față de acesta nu poate fi înaintată prezenta acțiune în contencios administrativ, iar acțiunea formulată de Grecu Iurie față consilierul Consiliului local Ciuciulea, raionul Glodeni - Grecu Valeriu, întemeiat s-a declarat inadmisibilă.

Cu referire la acțiunea formulată față de Primăria și Consiliul local Ciuciulea, instanța de apel a considerat întemeiate concluziile instanței de fond precum că lui

Greco Iurie i s-a oferit răspuns la cererea nr. 79 din 04 aprilie 2022, în termen legal, fiind furnizată informația solicitată prin cererea sa din 04 aprilie 2022, înregistrată la Primăria satului Ciuciulea sub nr.79. Astfel, prin răspunsul nr.173 din 15 aprilie 2022 i s-a oferit răspuns la întrebarea adresată și i s-a explicat imposibilitatea prezentării documentelor privind desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției publice vacante de specialist pentru reglementarea regimului funciar inclusiv și copiile diplomelor de studii ale participanților la concurs, din motivul distrugerii acestora, conform procesului-verbal nr.1 din 24.05.2012 a comisiei de expertiză a dosarelor Primăriei satului Ciuciulea, fiind anexat procesul -verbal nr.1 din 24.05.2012, cât și dispoziția nr.7 din 15.04.2011 cu privire la numirea în funcție a lui Cobîlaș Rodica.

Instanța de apel a stabilit faptul că furnizorii de informații, cu respectarea termenului stipulat la art.16 din Legea privind accesul la informație, au dat răspuns la cererea lui Greco Iurie, nefiind încălcat dreptul la informație a solicitantului, în consecință, nu pot fi obligați la eliberarea informației, or, obligarea la furnizarea unei informații de care intimatul nu dispune vine în contradicție cu art. 5 al.(2) din Legea privind accesul la informații, potrivit căruia doar posesorii de informații pot fi obligați la furnizarea acesteia, prin urmare și pretenția corectă a fost respinsă de prima instanță. Iar, solicitantul informației nu poate să pretindă ca răspunsul la cerere să fie dat conform propriei sale formulări.

Cât privește argumentul apelantului expus în acțiune precum că informația solicitată, privind concursul de ocupare a funcției publice de specialist pentru reglementarea regimului funciar în Primăria satului Ciuciulea desfășurată în luna martie-aprilie 2011 urma a fi plasată pe pagina web a Primăriei satului Ciuciulea, instanța de apel verificând pagina web oficială a intimatei Primăria satului Ciuciulea, constată că aceasta a fost creată în anul 2018 (<https://ciuciulea.eu/>), respectiv după șapte ani de la desfășurarea concursului.

Referitor la pretenția privind compensarea prejudiciului moral, instanța de apel a notat că această pretenție este subsecventă pretențiilor principale privind constatarea faptului limitării dreptului de acces la informație, obligarea prezentării informației, cerințe care s-au respins. În consecință, pretenția privind încasarea de la intimatului prejudiciului moral, corectă a fost respinsă de către prima instanță. Mai mult, în speță, nu s-a confirmat cauzarea lui Greco Iurie a prejudiciului moral, or, informația solicitată prin cererea nr.79 din 04 aprilie 2022, i-a fost furnizată reieșind din informația de care dispune furnizorul de informație.

La 26 februarie 2023, Greco Iurie a depus recurs împotriva deciziei din 11 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți, iar la 21 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel (f.d. 77-80).

În motivarea recursului, suplimentar celor indicate în cererea de chemare în judecată a menționat că instanța de apel a omis să se expună complet, obiectiv și motivat asupra tuturor pretențiilor și probelor pe care le-a invocat și nici asupra obligațiilor prevăzute de normele legale a Consiliului local satului Ciuciulea, r-nul Glodeni și Primăria satului Ciuciulea.

De asemenea, recurentul a notat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile legale relevante cauzei și i-a îngrădit dreptul accesului la justiție și i-a încălcat dreptul la un proces echitabil.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Grecu Iurie a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat de către Curtea de Apel Bălți la data de 11 aprilie 2023, dar nu sunt date despre notificarea acesteia recurentului.

La 26 aprilie 2023, Grecu Iurie a depus recurs împotriva deciziei din 11 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți (f.d. 77).

Alineatul (2) al art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), prevedea că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 12 mai 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei (f.d. 84).

La 21 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Grecu Iurie a depus recursul motivat împotriva deciziei din 11 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți (f.d. 78-79).

Astfel, recursul depus de Grecu Iurie împotriva deciziei din 11 aprilie 2023 a Curții de Apel Bălți este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Grecu Iurie, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este

inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Conform art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f).

Din analiza prevederilor citate, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, depus până la data de 01 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva

Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Grecu Iurie.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Grecu Iurie se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Aliona Donos

Ion Malanciuc